

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ, АВГУСТ 2023 ГОДИНА

През август 2023 г. **общият показател на бизнес климата** намалява с 1.0 пункт (от 26.1% на 25.1%) спрямо предходния месец (фиг. 1 от приложението), което се дължи на неблагоприятните мнения на стопанските ръководители в промишлеността, търговията на дребно и сектора на услугите.

Промисленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ спада с 1.2 пункта (от 26.3% на 25.1%) (фиг. 2 от приложението) в резултат на по-резервираните оценки и очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Анкетата отчита намаление на осигуреността на производството с поръчки, което е съпроводено и с влошени очаквания за производствената активност през следващите три месеца (фиг. 3 от приложението).

Най-сериозните затруднения за развитието на бизнеса продължават да бъдат несигурната икономическа среда и недостигът на работна сила, като през последния месец се наблюдава засилване на негативното им влияние (фиг. 4 от приложението).

По отношение на продажните цени в промишлеността очакванията на мениджърите са за известно увеличение, макар преобладаващата част от тях да предвиждат запазване на тяхното равнище през следващите три месеца (фиг. 5 от приложението).

Строителство. През август съставният показател „бизнес климат в строителството“ се повишава с 1.6 пункта (от 23.1% на 24.7%) (фиг. 6 от приложението), което се дължи на оптимистичните оценки на строителните предприемачи за настоящото бизнес състояние на предприятията. По тяхно мнение настоящата строителна активност се подобрява, но прогнозите им за дейността през следващите три месеца са по-резервираны (фиг. 7 от приложението).

Несигурната икономическа среда, недостигът на работна сила и цените на материалите остават основните проблеми за дейността на предприятията (фиг. 8 от приложението).

Относно продажните цени в строителството прогнозите на мениджърите са те да останат без промяна през следващите три месеца (фиг. 9 от приложението).

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ намалява с 2.9 пункта (от 36.9% на 34.0%) (фиг. 10 от приложението) в резултат на неблагоприятните оценки и очаквания на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията. Прогнозите им за поръчките към доставчиците както от вътрешния, така и от външния пазар през следващите три месеца обаче се подобряват (фиг. 11 от приложението).

Основните фактори, ограничаващи развитието на бизнеса продължават да бъдат несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша. Последната анкета отчита нарастване на отрицателното въздействие на фактора „недостатъчно търсене“, който измества на четвърто място затрудненията, свързани с недостига на работна сила (фиг. 12 от приложението).

В сравнение с юли нараства делът на търговците, които предвиждат продажните цени да се повишат през следващите три месеца (фиг. 13 от приложението).

Услуги¹. През август съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ се понижава с 1.1 пункта (от 17.7% на 16.6%) (фиг. 14 от приложението), което се дължи на резервираните оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията.

¹ Без търговия.

Оценките им относно настоящото търсене на услуги се изместват към по-умерените мнения, докато прогнозите им за следващите три месеца са по-негативни (фиг. 15 от приложението).

Несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша остават най-сериозните пречки за дейността, посочени съответно от 52.7 и 29.8% от предприятията (фиг. 16 от приложението).

Преобладаващата част от мениджърите прогнозират продажните цени в сектора на услугите да останат без промяна през следващите три месеца (фиг. 17 от приложението).

Методологични бележки

Бизнес наблюденията в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите събират информация за мненията на предприемачите по отношение на състоянието и развитието на техния бизнес.

От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия ( ) съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно Хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

От юли 2010 г. НСИ публикува данните от бизнес анкетите съобразно новата Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) (NACE Rev. 2). Всички динамични редове са преизчислени съобразно Класификацията и са съпоставими във времето.

Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение“, „без промяна“, „намаление“ или „над нормално“, „нормално“, „под нормално“. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. Показателят „бизнес климат“ е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

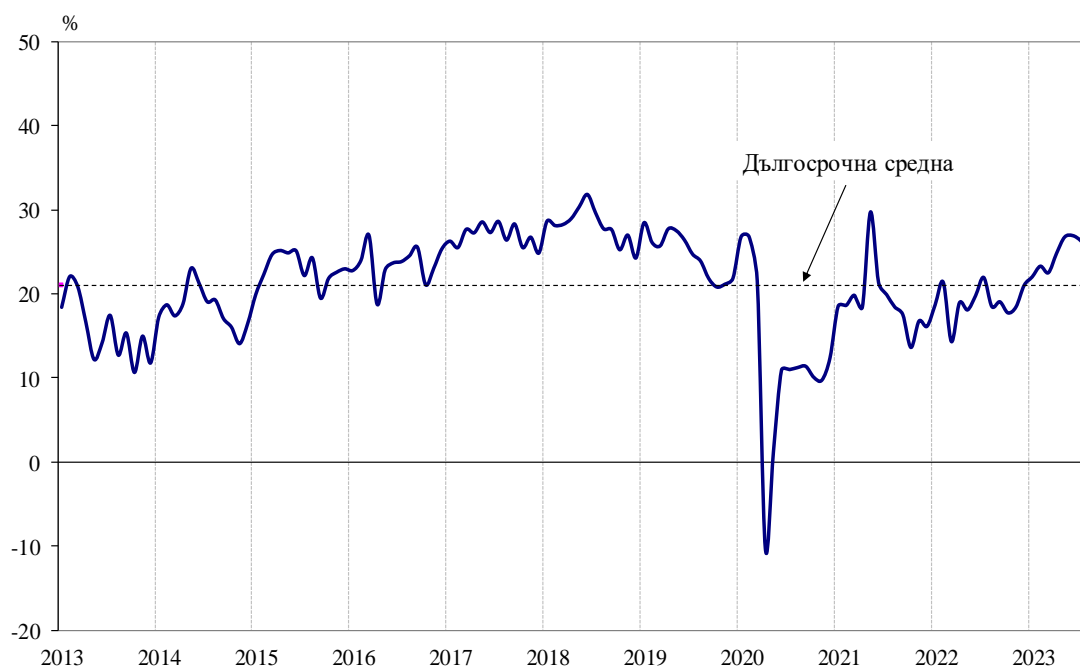
Общият показател на бизнес климата е средна претеглена на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

Приложение

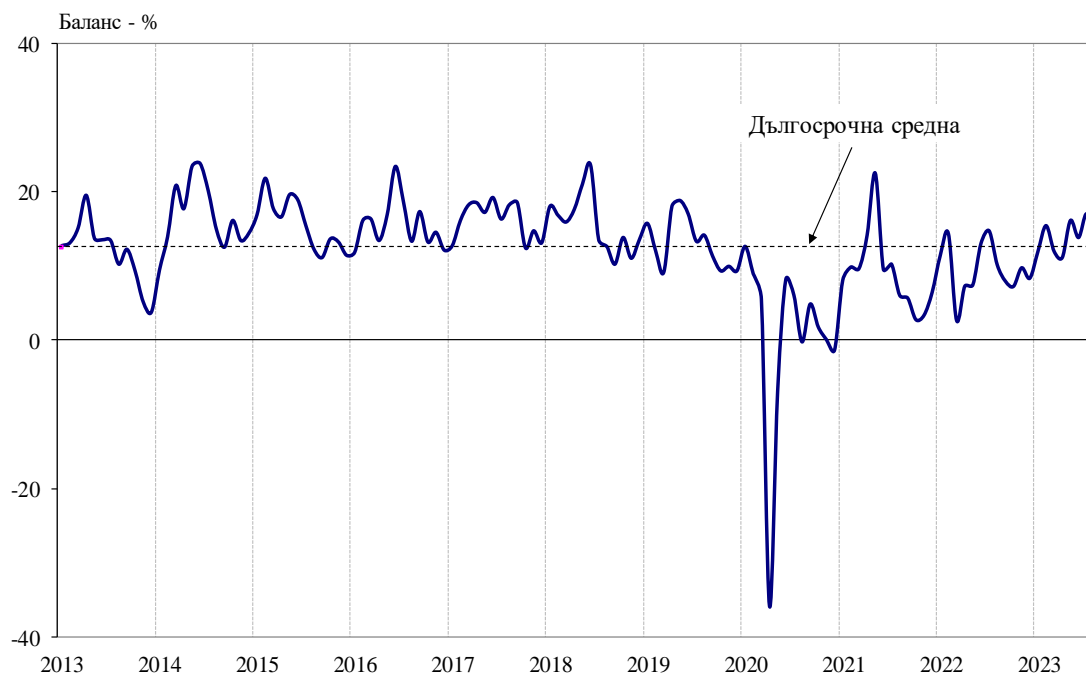
Фиг. 1. Бизнес климат - общо

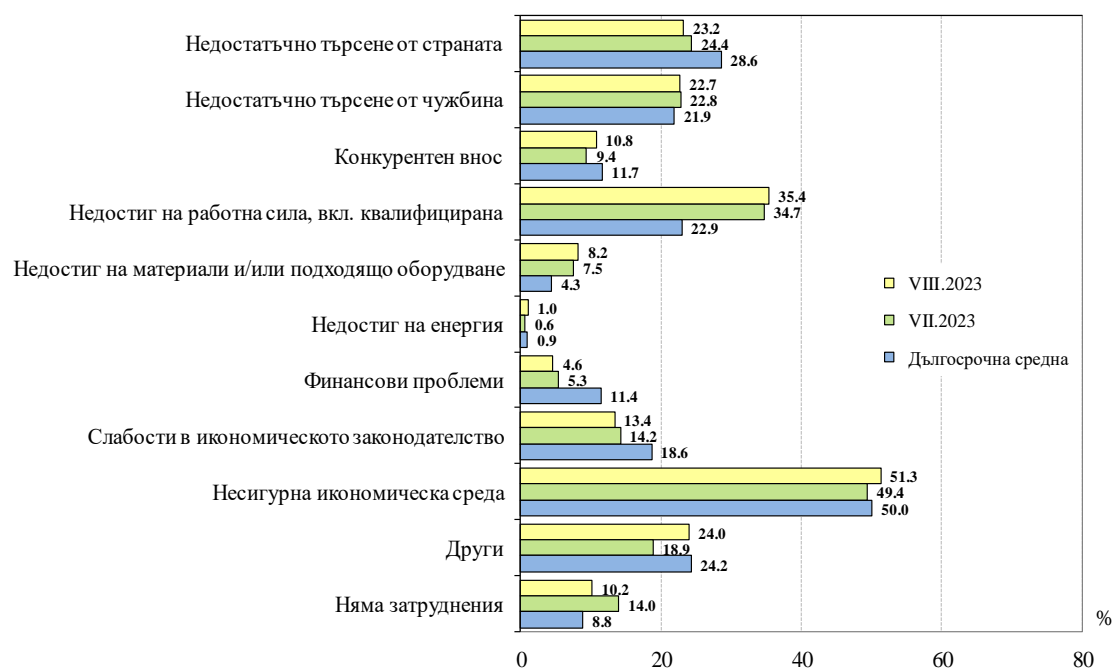
Фиг. 2. Бизнес климат в промишлеността

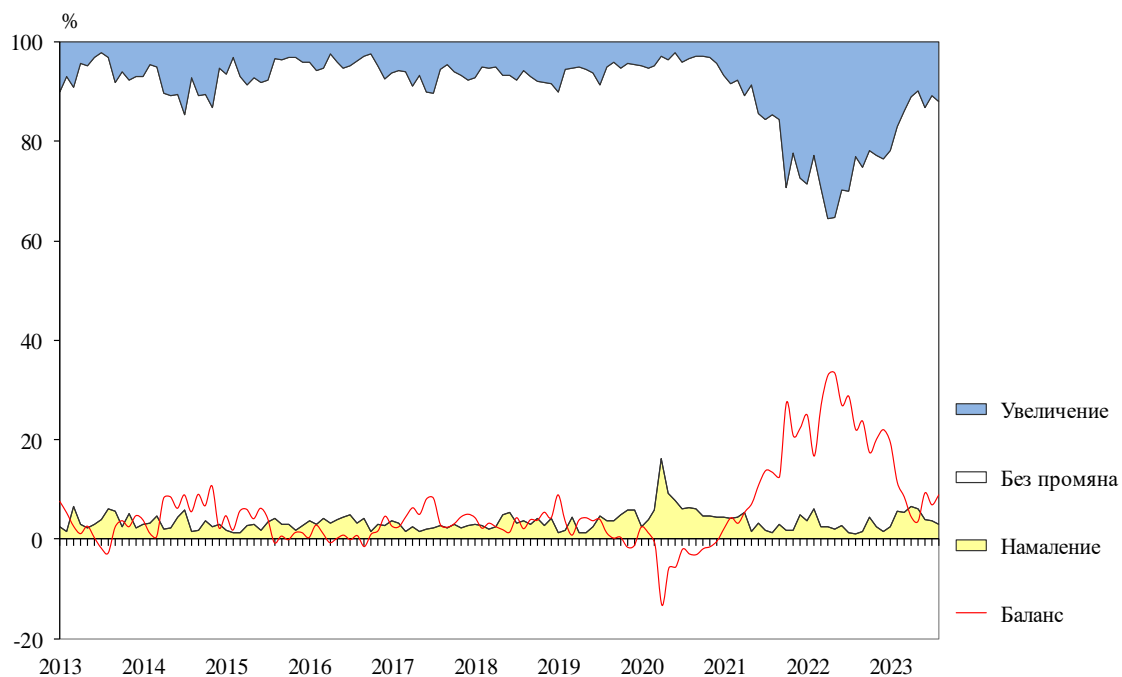
Фиг. 3. Очаквана производствена активност в промишлеността през следващите три месеца

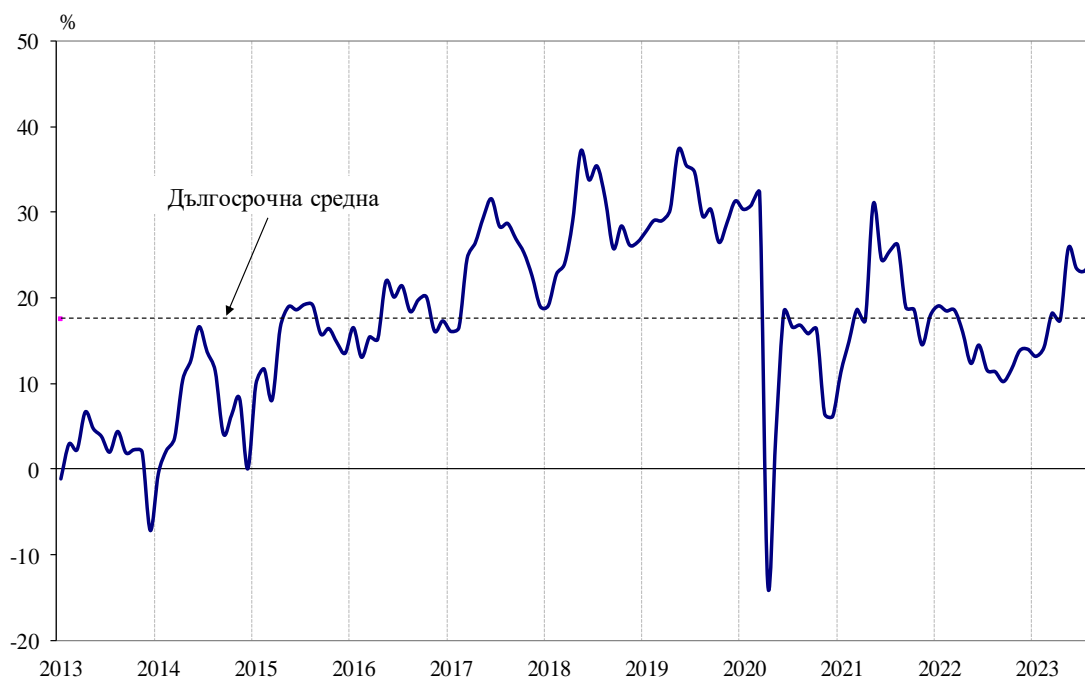
Фиг. 4. Затруднения в производствената дейност в промишлеността (Относителен дял от предприятията)

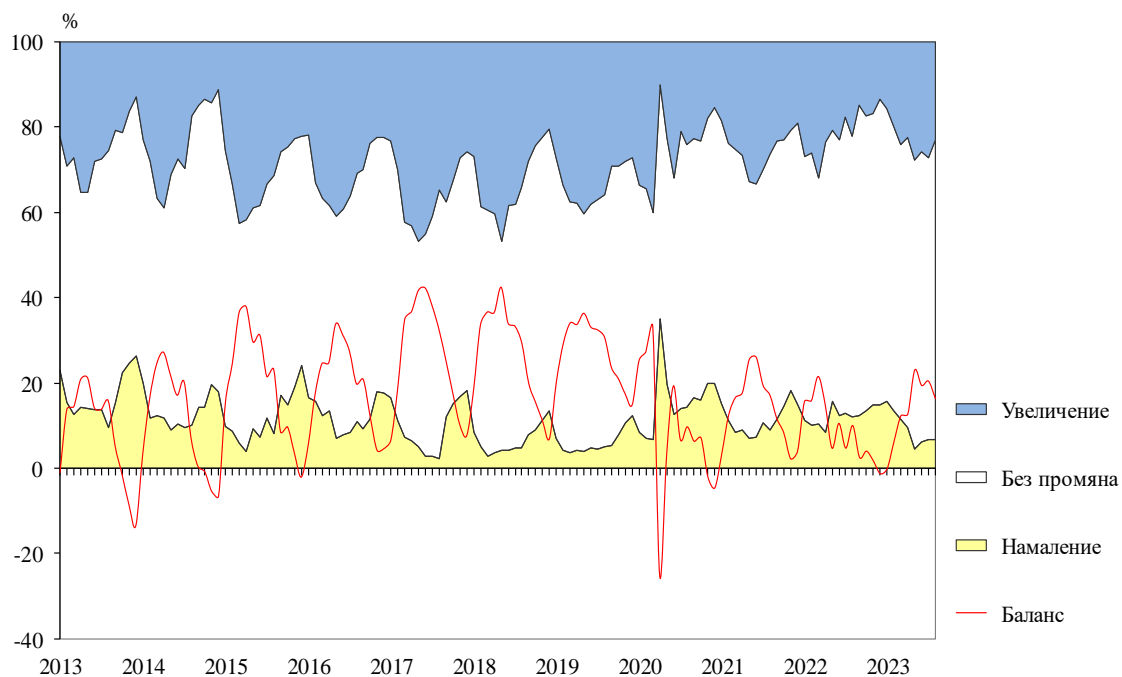
Фиг. 5. Очаквания за продажните цени в промишлеността през следващите три месеца

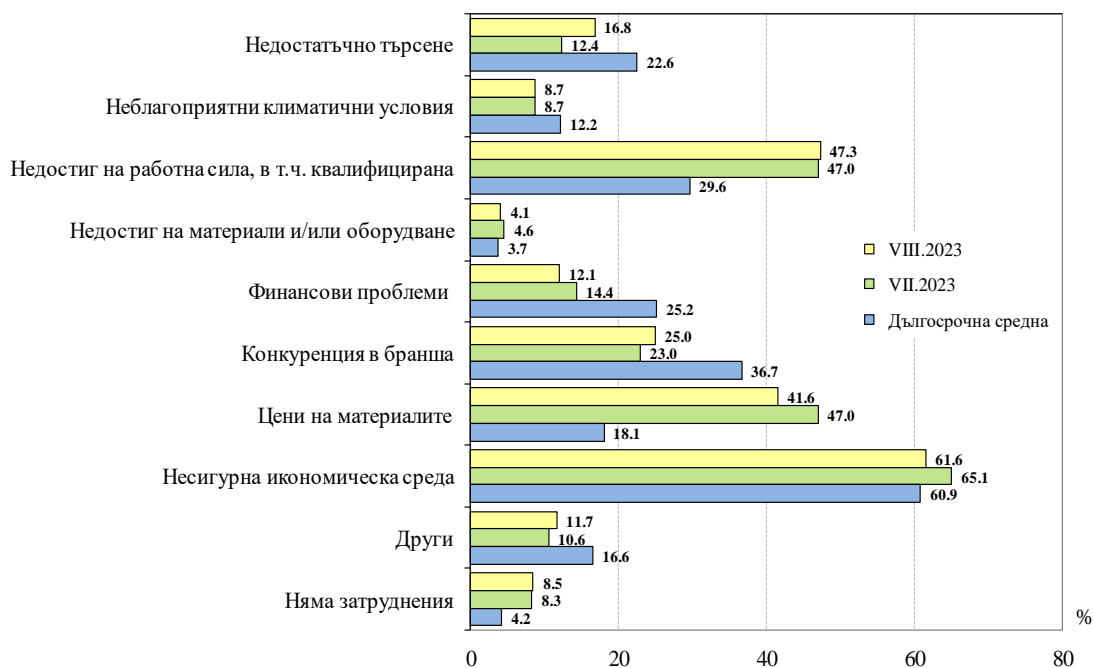
Фиг. 6. Бизнес климат в строителството

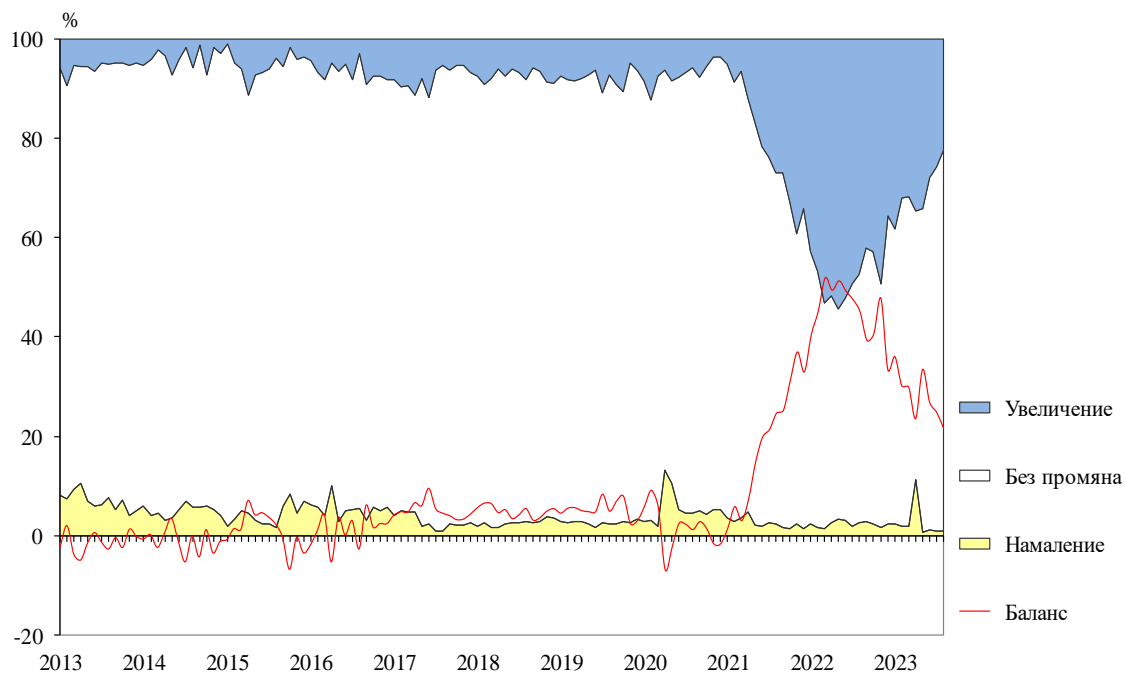
Фиг. 7. Очаквана строителна активност през следващите три месеца

Фиг. 8. Затруднения в строителната дейност (Относителен дял от предприятията)

Фиг. 9. Очаквания за продажните цени в строителството през следващите три месеца

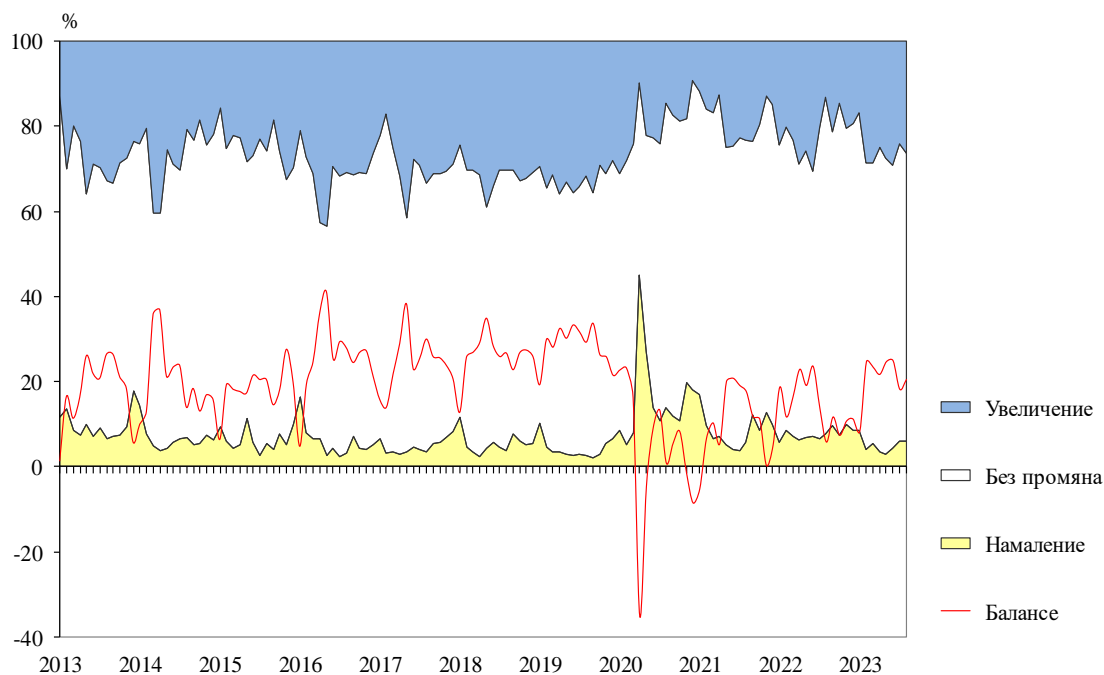

Фиг. 10. Бизнес климат в търговията на дребно

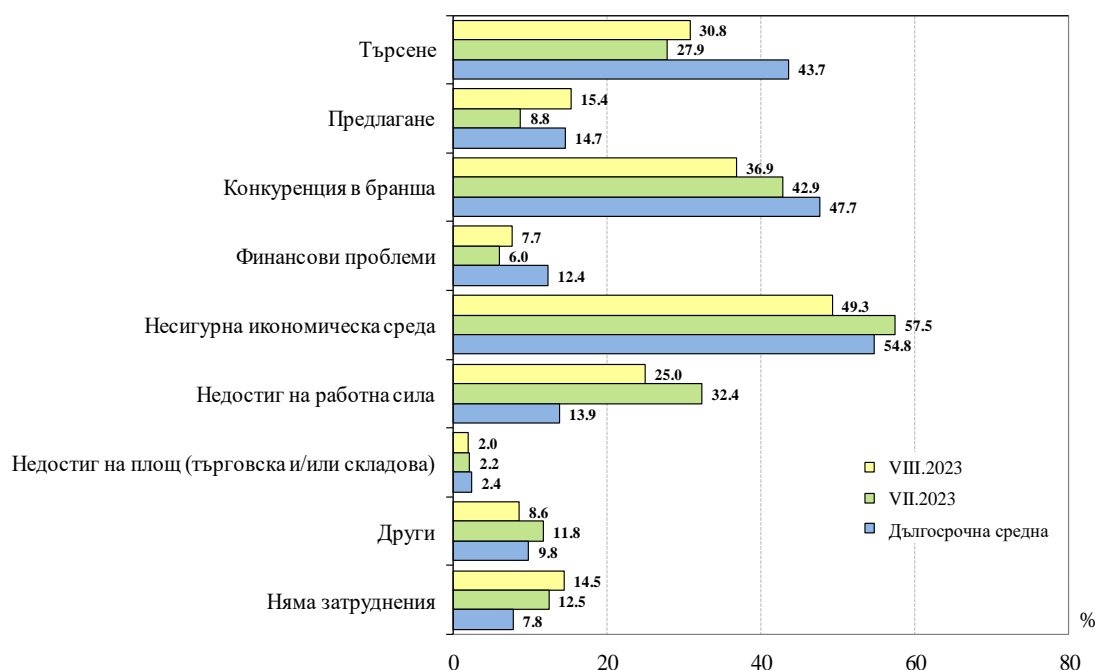

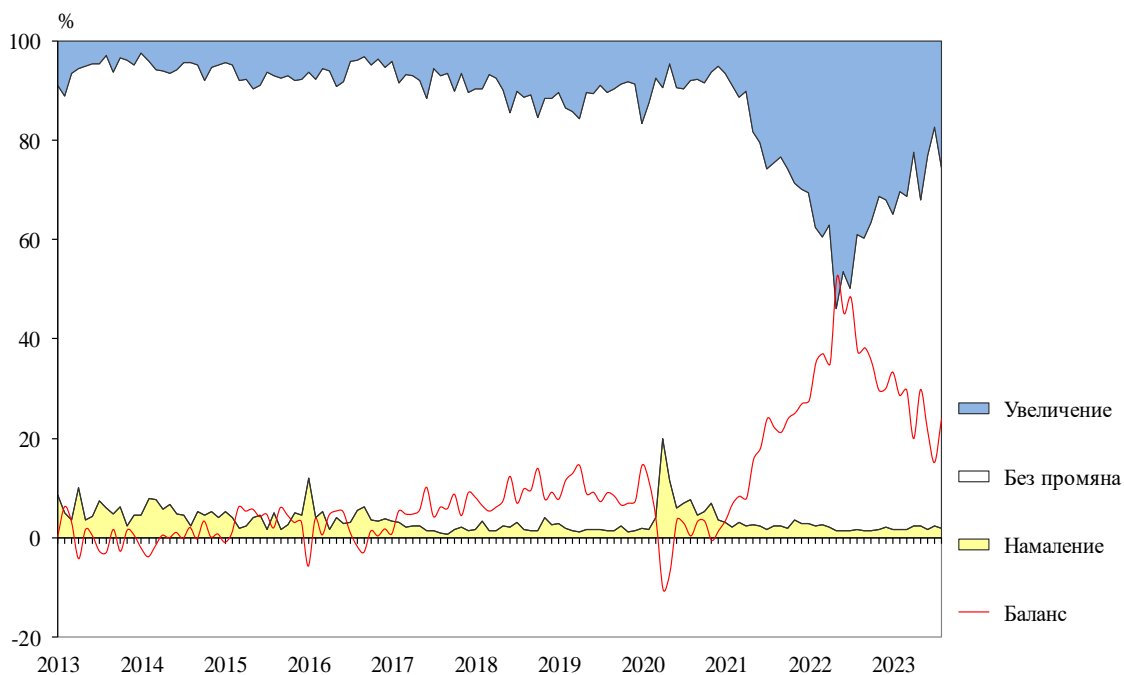
Фиг. 11. Очаквания за поръчките към доставчиците в търговията на дребно през следващите три месеца

Фиг. 12. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията)

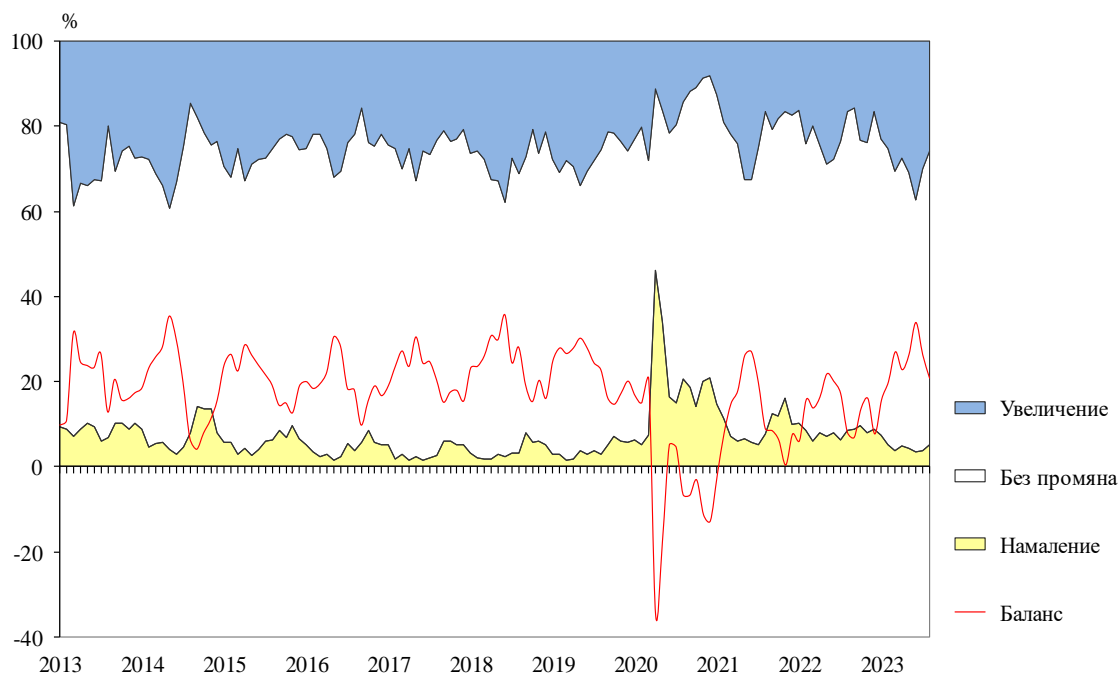
Фиг. 13. Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месеца

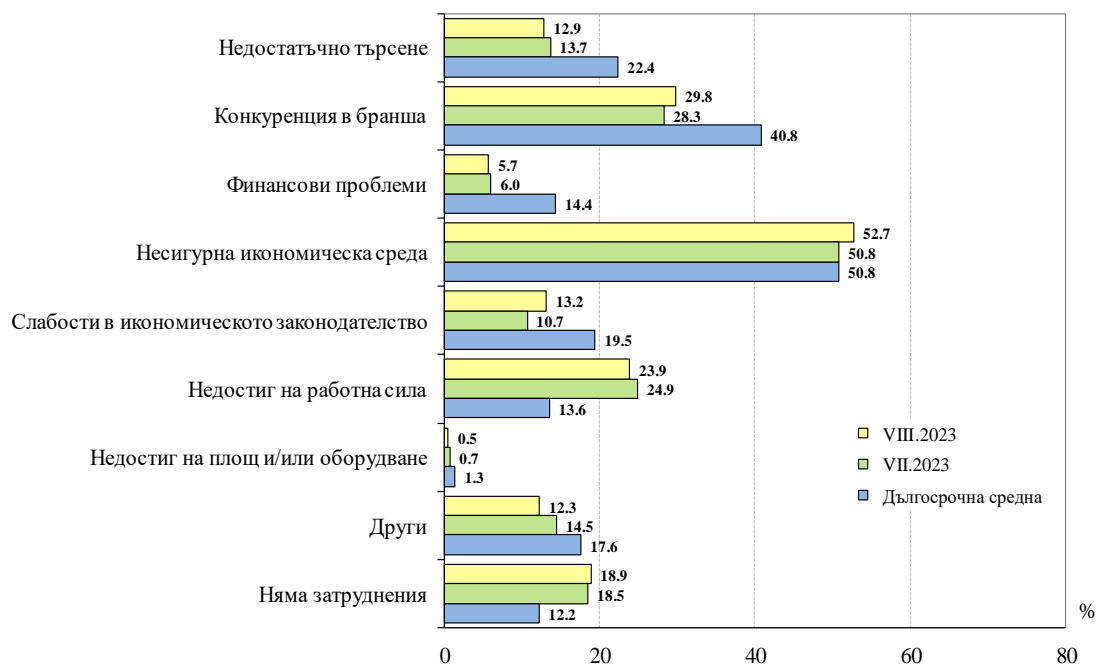
Фиг. 14. Бизнес климат в сектора на услугите

Фиг. 15. Очаквано търсене в сектора на услугите през следващите три месеца

Фиг. 16. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите (Относителен дял от предприятията)

Фиг. 17. Очаквания за продажните цени в сектора на услугите през следващите три месеца

